Debreczen, 1898. XXV. évfolyam 205. sz. Hétfő, szeptember 5.

Előfizetési árak:
Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Főpiacz, a városházzal szemben.

Hirdetések:
Egy hasábos petit soronkint 5 krjával számittatnak.

KÖZP. KÖNYVTÁR

A debreczeni színészet jubileuma.

Debreczen, szeptember 5.

(U. A.) Egy század telt el az első debreczeni szini előadás óta. A Csokonai-kör kezdeményezése e század emlékének ünneplésére készülünk most mindnyájan.

A Csokonai-Kör, ez a minden szép és nemes dolgot pártolni hivatott társaság alkalmat ad arra, hogy az évszázad befejezése a debreczeni szinpad magasztos kulturális jelentőségéhez méltóan minden debreczeni sziv ünnepélye legyen.

A Csokonai-Kör Komlóssy Artur alelnök inditványára azt is bevette a programmba, hogy a százéves debreczeni színészet emlékeiből jubileumi színészeti kiállitást rendez.

Ha ez a szép terv megvalósul, a Csokonai-Kör bizonyára képes lesz abból maradandó ereklyegyüjteményt alkotni. Debreczennek ugyis, amily szép történeti multja, oly kevés emléke van.

Pedig ez a poros város, a maga puritán erkölcseivel, ámbár az élet feladatainak bátran szembenézve küzdött mindig, tudott érezni és cselekedni a magasabb eszményekért és kegyelettel csüggött a multon.

A virág s a koszoru, a mit a debreczeni lelkes közönség a szinpad ünnepelt alakjainak az elmult évszázad folyamán nyujtott, elhervadt s elporladt már. Mégis a debreczeni közönségnél, mely a szinészeket mindig oly meleg szeretettel fogadta kebelébe, bizonyára vannak még a szép multból emlékek.

Megőrizzük az emlékeket kegyelettel, mint Debreczen szellemi életének látható jeleit.

Hiszen fényes jel maga a debreczeni szinpad is a magyar kultura történetében. A magyar Thaliának nem egy felkent papja nőtt fel a debreczeni szinpadon, a debreczeniek szeme előtt s a jeles müvészek dicsőségének sugarai fényt árasztanak a városra is.

Ugy látszik — a sokat emlegetett debreczeni porban mégis van valami termékenyitő, a debreczeni levegő valami nemes becsvágyat lop a szivekbe s Thalia papjai érezhették mindig, hogy ennek a városnak a népe müpártoló a maga nemes értelmében.

A kolozsvári Nemzeti szinháztól eltekintve itt van az első kőből épült vidéki magyar szinház.

Ott, a hol most egy kétemeletes palota áll, borozgatott száz év előtt a Ludas Matyi költője Fazekas Mihály uram Csokonaival. Talán ittak is a debreczeni szinészet diadalmas fennállására. — Bizonyára volt szivükben hely a csecsemőkorát élő debreczeni „theátrom“ számára. Közel hozzájuk a mai vármegyeház helyén, melyet most a kegyelet emléktáblával fog megjelölni, — állott a régi „Fehér ló“ szálloda, a melynek nagy termében az első debreczeni szini előadást tartották. Azon nemes emléktől megszentelt helyen, a vármegyeház üléstermében fog a lélekemelő ünnepély egyik szép mozzanata lefolyni.

Mennyi reményt és kétségbeesést, mennyi dicsőséget, örömet és fájdalmat, mennyi tanulmányt és küzdelmet rejtettek egy évszázad alatt magukba a debreczeni szinpad deszkái!

E százados születésnapon járuljunk mindannyian a közmüvelődés és a szép eszményének oltára elé s ott, nyerjünk szivünkbe reményt és erőt a debreczeni szinpadnak multjához méltó szinvonalra való emeléséhez.

Szenzáczió a Krivány-ügyben.

— Hirek Kriványról. —

Arad, szeptember 5.

A megyeház barna falai között két nap óta megint nagy izgalom uralkodik. Az aljegyzők, árvaszéki ülnökök és a többi tisztviselők suttogva adnak tovább egymás között valami ujságot s aztán hallgatnak utána mélyen. Hirvadász legyen a talpán, aki ilyen körülmények között megtud valamit a megyeházán, pedig oda most nagyon érdekes hirek jöttek, olyanok, amelyek pár héttel ezelőtt még lázba ejtettek volna mindenkit a megyeházán kivül is, de amelyek most már, hogy a kedélyek lecsillapultak, aligha

TÁRCZA.

A csoda.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti tárczája. —

Irta: **Váradi Ödön.**

A kihallgatás már egy jó óra óta tart.

Az őrmester ugyan jól tudja, hogy ilyenkor, mikor a százados ur szabadságon van, Vámos hadnagy ur, a századparancsnokhelyettes, csak az utolsó perczben — mikor már tovább nem halaszthatja — jön be, de hát ő akkorátus ember, a ki féltékenyen őrzi a század becsületét; nem hiába dicsérte meg őt egy diesszemle alkalmával a tábornok ur.

De hát kell is a pokol pozdorjáinak — szokta mondani az őrmester — hogy legalább is egy óráig vizsgálja őket, vajjon nincs e hiba valamelyiken.

Mert a Vámos hadnagy ur kemény legény. Bárha neki, ki már huszonöt éve szolgálja a királyt, fia lehetne, olyan fiatal, de a mellett olyan árgus szeme van, hogy felfedez minden legkisebb hiányt, amiért azután hatalmasan kijár neki, az őrmesternek a porczió.

— Őrmester nézza csak e fiucskát, — kiáltja ilyenkor neki — ugy néz ki a szijjazata, mintha három hónapig meg se puczolta volna . . . Ennek meg a zsinórja van leszakadva . . . Hát az a lomha fráter, ez meg talán a szemétdombról szabadult ide, hogy ilyen poros a zubbonya.

S csak ugy hull rá házra minden ilyen kihallgatás alkalmával a kurta vas. Az őrmester lelkére esküszik, hogy az egész ezredben nincs olyan szigoru ember, mint e Vámos hadnagy ur, a ki oly szaporán tudja osztogatni a büntetéseket.

Alaposan megmástrálja hát a kihallgatás alkalmával minden egyes bakát.

— Na, te lajhár — kiáltja az egyiknek — barátságosan megrángatva fülczimpáját — azt hiszed, azért találták fel a bajuszpedrőt, hogy oda állitsa az a feleser a kirakatba, hogy azután az olyan borju, mint te, megbámulja. Mért nem pederted ki a bajuszodat, te föld csufja...

— Hát te ragyaverte Kovács Lajcsi, te meg a kefének nem hallottad hirét sohasem. No ne busulj, majd kiporollak én, tudom, hogy egy hónapig nem kell majd azután az anczugodat tisztitani.

De csak akkor lobban az őrmester igazán haragra, mikor a szemléje során Veres Palkóra kerül a sor.

De hogy is ne haragudnék! Veres Palkó a század legkülömb legénye. Ügyes, mindenre használható ficzkó, aki a disznyájat most a legjobban kivágja a lábát, hogy csak ugy dobban a föld; mikor pedig a fegyverforgató gyakorlatokra kerül a sor, oly keményen vágja kezét a tusára, hogy ágyuszónak vélné az ember.

Csak ne volna olyan kikapós természetü. Az igaz, szép gyerek, nem hiába akad meg a leányok szeme rajta, de vissza is él evvel a szépségével. Hiába ad neki a százados minden héten egyszer kimaradást, kevés annak, az éjjel megint engedély nélkül kimaradt.

— Nem megmondtam — kiáltja neki az őrmester — most huzd össze magad. A százados urnál talán kihuztad volna egy kurta vassal, de a hadnagy ur majd ad neked egy pár napi szigoritott fogságot, vagy pedig csücsülhetsz itt 30 napig a laktanyában.

Veres Palkó arcza elborul e szavak hallatára.

— A mennyasszonyom jött be a faluból engem meglátogatni, a kihallgatásról már elkéstem, nem tudtam engedélyt kérni, igy hát kimaradtam.

Az őrmester vállat vont.

— Jól van, lásd az eredményt!

Nemsokára meg jön Vámos hadnagy ur.

Ma különösen jó kedvben van. Min

fognak nagyobb feltünést kelteni, legfeljebb csak azok előtt, érdekes lesz a kik még szeretnek ujat hallani ez ügyben.

A tegnapi nap folyamán egyszerre két helyről is érkezett hir Krivány felől.

Nem is valami messziről jöttek a hirek, csak innét Európából, ha ugyan nem az a sokat emlegetett titkos posta játsza megint a félrevezető szerepét s Krivány valahol messze Afrikában irta azt a levelet, amely itt Európában került a postára.

A hirek közül egyik levélben, a másik távirat alakjában érkezett.

Tegnap délben a megyei gyámpénztárhoz czimezve, egy távirat érkezett a Balkán félsziget egyik államából, ahonnét azt a kérdést intézték a czimzetthez, hogy Krivány, a háromszázezer forintos sikkasztó elvan-e már fogva, mert ha nincs, akkor tudassák ezt a feladó hatósággal rögtön táviratilag.

A telegrammot eleinte rossz tréfának tartották a megyeházán, de amint a feladási állomás hitelességéről meggyőződtek, hogy Kriványt még nem fogták el s hogy a közérdek szempontjából minden kis fonál, amely esetleg nyomára vezetne, rendkivül fontos.

Tegnap délután nem is beszéltek másról a megyén, csak a titkos táviratról és minden perczben várták a választ, a mely Krivány elfogatásának hirét hozza.

A kedélyek tehát még a legnagyobb mértékben izgatottak voltak, amikor a délutáni póstával egy ujabb szenzácziő érkezett. Ez egy képes levelezőlap volt az árvaház egy ülnökéhez volt czimezve. A levelezőlapot Ostendeban adták póstára augusztus 31-én és a következő pár szót tartalmazta:

Gruss Aus Ostende!

Kedves barátom!

Üdvözöllek benneteket.

Krivány János.

A czimzett, a ki nem ismerte Krivány irását, azt hitte, hogy valamelyik aradi ismerőse üz rossz tréfát vele. A levelezőlapot rögtön elvitte az árvaszék elnökének s itt kitünt, hogy a levelezőlap elejétől végig mind a Krivány irása, s hogy ha rossz tréfát üzött valaki, akkor a tréfáló maga Krivány volt.

Ezek történtek a Krivány-ügyben tegnap óta. Ami ezeken tul esik, az már puszta kombinácziő, tele érthetetlen titokzatossággal.

A balkáni hatóság, a mely Krivány felől sürgősen tudakozódott — ugy tudjuk — még eddig nem adott bővebb felvilágositást. Pedig föltehető, hogy a táviratot meg is sürgették illetékes helyen. A kombinácziő tehát oda irányul, hogy ugy a távirat, mint az ostendei levelezőlap Krivány kezétől eredt. Krivány lehet az, aki aki a legmegátalkodottabb gonosztevőhöz illő czinizmussal, nem elégszik meg azzal, hogy elrejtőzött valahol biztos helyen, hanem még most ocsmány tréfákat is megenged magának.

A titkos nemzetközi postáról megemlékeztünk már a Krivány ügy kezdetén, a mikor is bebizonyult, hogy a Hamburgból Aradra érkezett levelezőlapokat már csak azért nem adhatta fel maga Krivány, mert Hamburgban sem is járt soha. Valószinü tehát, hogy amig egyrészről táviratí kérdést intéztetett maga felől a titkos posta utján a Balkán félszigetről; addig egy másik levelet ott adatott fel a nagy tengeri fürdőn, ahol egykor annyiszor üdült, mint egyszerü hivatalnok.

Mindez persze csak kombinácziő, ami lehet, hogy örvendetes valóra fordul még. Mert éppenséggel nincs kizárva, hogy a Balkánról jött távirat valódi s hogy a legközelebbi napok folyamán Kriványt kézrekeritik.

Ez lenne az igazi szenzácziő a Krivány ügyben.

Az oroszlánról és az üzletről.

— szeptember 5.

Riadj magyar! A megdőlt rhabonban esthajnali kürtje magharsant. Elő a nehéz ágyukkal, hadd dörögjenek; elő az éles fringiákkal, hadd ragyogjanak! Fel kell állitani a hegyi ütegeket: kanóczot a bombákba, szuronyt a puskák élére! Törik szakad, meg kell menteni a hazát, akár van rá szükség, akár nincs. Robbantani kell a kormányt, ha mindjárt minden törvény légbe is repül vele.

Mert mit tett a kormány? Elejtette a törvényt? Nem. Ennél rettenetesebbet cselekedett. Érvényt szerzett neki. Ezért vesznie kell. Mert ha a kormány nem adja el a hazát, mit csináljon akkor az ellenzék? Ha nincs gravamen, miből meritse felháborodásának napi táplálékát? Ez rettenetes, ez rettenetesen rettenetes. Ez felháborító! A ki ezen nem tud felháborodni, azt fel kell négyelni. Fel kell nyolczalni, sőt fel kell negyvennyolczalni.

Háborodni kell tehát. Felháborodni. Minél feljebb, annál jobb. Tomboljon az elkeseredés és reszkessenek a hegyek Dörögni kell, dörögni szakadatlanul földetrázó zugással, mert különben még meghallaná a közvélemény azt a szerény kérdést, hogy: mért méltóztatnak mennydörögni?

Nem, ezt a kérdést nem szabad megengedni. Nem szabad, mert még esetleg — válaszolni is kellene rá. És mit válaszoljon az ember: mikor nincs mit? Ez egy felette kényelmetlen szituácziő volna. Sokkal kényelmesebb, ha az ember egyszerüen dörög. Ez jól is áll az embernek és legalább saját magának imponál.

Fel a mélyhangokkal! A basszus hang szép hang. A bugásában van valami tömör méltóság. Ha már oroszlán az ember, legyen basszista. Ha megáll alkonyatkor a sivatagban és kiereszti a hangját: legyen ez a hang félelmetes. Meneküljön a a hallatára minden teremtett lélek.

Mi tagadás: mi szeretjük az oroszlánt, a mikor ilyen. Vad, de szép vad. Miért ne bömbölne, ha ez jól esik neki. Megijedni elvégre nem muszáj tőle!

De kellemetlen dolog az, mikor az oroszlán néha lefelejti magáról a bőrét. Mikor az oroszlán nem bömböl, — hanem — eseng. Mikor az oroszlán először a szomszédjaitól instál egy kis szives támogatást, mert csak igy van kilátás arra, hogy „igen érdekes parlamenti kampány“ elé nézzünk.

Mi a kő? Ez az oroszlán tehát nem pusztitani, ölni akar; hanem csak „érdekes“ akar lenni és ezért pödri félelmesre a bajuszát a felháborodás bajuszpedrőjével. Az oroszlán négykrajczárosokat akar, sok négykrajczárokat, hogy hosszu ideig oroszlán lehessen a földön. Mélyen tisztelt közönség: az oroszlán neked szól. Ez az oroszlán nem afféle közönséges oroszlán, ez egy müvelt, üzleti oroszlán, akinek „érdekes parlamenti kampány“

---

denkivel meg van elégedve, nem kifogásol semmit.

Egyszerre Veres Palkóhoz ér.

Veres Palkó a reglama szerint harsány hangon jelenti.

— Hadnagy ur, alázatosan jelentem, kihallgatásra vagyok rendelve.

Félelmetes csend tamad. Mindenki remegve gondolja, no, most lesz a hadd el hadd. Teljes erejével ki fog most törni a zivatar. Éppen tegnap előtt a parancs kiadásnál mondta Vámos hadnagy ur, hogy senki ki ne merjen maradni többet engedély nélkül, mert a ki kimarad, szigoruan fogja büntetni.

Vámos hadnagy közönyösen kérdi:

— Miért?

— Alásan jelentem az éjjel engedély nélkül kimaradtam 2 óráig.

A várakozás tetőpontra hág. Most következik a hadd el hadd. Még az őrmestert is valóságos láz gyötri, bizonyosan ő is ki kapja majd a részét, miért nem oktatta ki jobban a legénységet pedig isten látja lelkét, ő eleget predikált nekik.

De a várt vihar még mindig nem tört ki.

Vámos nyugodtan kérdi:

— Miért maradtál ki?

— Veres Palkó nyiltan kivallja:

— Bent volt a mennyasszonyom, már én nem tudtam kimaradást kérni, hát kimaradtam ugy.

Mi történt? Vámos hadnagy, ki ilyenkor tiz kurtavasat és laktanya fogságot osztogatott volna, most nevető arczczal kérdi:

— Aztán Palkó, mondd csak, szereted?

Palkó szeme kigyulad:

— Jobban, mint az életemet.

— Mond csak, ha most 30 napi laktanya fogságot adnék, nem bánnád meg, hogy miatta kimaradtál:

Palkó bátran feleli:

— Nem én, hadnagy ur, miatta bármit elszenvednék.

— Hát meddig marad még ut a menyasszonyod?

— Holnap reggelig.

— Őrmester — szólt Vámos hadnagy — Veres Palkó ma éjjelre kimaradást kap.

Az őrmester a bámulattól szinte megbénulva áll ott. Talán téved, rosszul hallott, hogy e ficzkó szigoru büntetés helyett még kimaradást kap.

Alázattal megkérdi:

— Hadnagy ur, alázatosan kérdem, Veres Palkó kap kimaradást?

— Hát nem hallotta, hányszor mondjam? Azt akarom, látogassa meg a menyasszonyát!

— De te — felel Veres Palkó felé — ha még egyszer kimaradsz, 30 napi laktanya fogságot kapsz. Most az egyszer megkegyelmezek.

Veres Palkóról most azt beszélik a századnál, hogy bizonyosan burokban született, vagy hetedik gyerek, vagy legalább is megbabonázta valamivel a hadnagy urat, aki olyan megfoghatlan kegyes volt iránta, mert ilyenre ők nem emlékeznek. Váltig törik a fejüket, mi lehetett az oka.

A hadnagy pedig — a laktanyából hazamenet — ma nagy takaritás van, nincs gyakorlat — boldogan gondol az ő kedves kis menyasszonyára, kivel tegnap lépett jegybe.

S mikor reá gondolt gyémánt fekete szemü, piros ajku aranyos menyasszonyára, igazat adott szivében a Piross Palkónak, ki a menyasszonya kedvéért kész lett volna büntetést is elszenvedni.

Ez volt a csoda magyarázata. A hadnagy szerelmes volt, imádta menyasszonyát, érezte, hogy hasonló esetben ő is igy tett volna, miért büntette volna hát meg a szerelmes szivéért azt a Palkó gyereket. Hiszen a sziv, az a bohó, szerelmes sziv egyformán dobog a legénységi és tiszti zubbony alatt is.

. . . Vámos hadnagy meg volt magával elégedve.

kell, hogy ő maga is érdekes lehessen. Ez az oroszlán felháborodást vet, hogy sürü négy krajczárosokat arasson. Mert ez az oroszlán csak messziről vad oroszlán: közelről olyan, mint egy szelid — kiadóhivatal.

*

Az oroszlán néha megjárja. Belé harap valamibe és benne hagyja a fogait. Már olyan a természete, hogy nem tud elmenni semmi mellett, ami valamelyes szenzácziő zsiros falatjával biztat, hogy bele ne harapjon.

Nem is válogatós. Legyen az, amire a foga fáj, bár legbecsesebb mindnyájunknak, egy pillanatra se türtőzteti étvágyát. Legutóbb megkivánta — a Vaskaput. Egyik legmonumentálisabb munkája a modern kornak. Nekünk annyival becsesebb, mert magyar munka. Magyar elme tervezte, magyar kéz épitette. Dicsősége és felelőssége a mienk. A legszebb diadalok közé való, amelyet emberész és emberkéz a daczoló természet felett kivivott. Ezért rágalmazzák, kicsinyitik ellenségeink és ezért kötelességünk mindannyiunknak visszautasitani az ellene intézett támadásokat. Mindannyiunknak, — mert Magyarország reputácziójáért érik ezek a gyülölködő kirohanások.

Az oroszlánnak jó volt ez is; mert a fő: az üzlet. A szenzácziő, ha mindjárt az ország hitele árán is. Hadd ujjongjon a magyar „kudarczon" minden ellenségünk, hadd öntse el sziveinkben a büszkeség helyét a keserüség. Az oroszlán sok négy krajczárt egyen, ez a fő.

Nem, a fő mégis az, hogy a „kudarcz" nem igaz. Maga az oroszlán kénytelen beismerni olyan forrásból, a melyet maga is „szakavatott"-nak nevez, hogy egy betüje se igaz annak, amit világgá harsogott. Megnyugtat bennünket az, hogy ugy se hitték el neki. Nekünk is tömegszámra küldik be külföldről az ottani lapokban megjelent czikkeket, amelyek gyülöletük ujjongásával hirdetik a Vaskapu csődjét. De ismerjük ezeket a lapokat. Minden hazug rágalom, amely Magyarországot éri, a hasábjaikon születik világgá.

Nagyon szomjas lehetett az oroszlán, mikor ebből a posványból ivott. Most, hogy ez a falat nem sikerült, csendesen behuzza a farkát és néma megadással nyeli le a saját fogait. Nem fáj neki. legfölebb a gyomrát fekszi meg egy kicsit. Ennek az oroszlánnak ugyanis hamis fogai vannak.

Boritaladó és a husfogyasztási adó megváltása.

szeptember 5.

Az italmérési és fogyasztási adók kezelésében nagy változások történnek ujévkor. A szesz-, sör és czukor fogyasztási adókat ezután mindjárt a gyáraktól szedi be a kincstár, — ennek következtében megszünnek a regalébérletek eddigi minőségükben és értelmükben. Csupán a boritaladó és a husfogyasztási adót válthatják meg ezentul magok a városok és községek, melyeknek sok esetben jelentékeny jövedelmet hozott ezek megváltása és kezelése. Az italmérés jövőre is engedélyhez és dijfizetéshez lesz kötve természetesen — de ugy ezeknek mint az ugynevezett szabad szesz raktáraknak a számát a kincstár az illető közigazgatási hatóság, és a kereskedelmi-ipar kamara véleményének meghallgatásával állapitja meg a szükséghez képest.

Debreczen városa az összes fogyasztási, bor, hus, ser, czukor és italmérési adókat — évi 315,412 forintért váltotta meg 1895-ben.

A kipuhatolt adóalap helytelensége és azon körülmény folytán, hogy az adó köteles felekből alakult konzorczium jól jövedelmező szeszraktárát mindenáron fennakarta tartani, ezen óriási összeget megigérte, — a megváltásba a város jó hiszemüleg utánnuk bele ment.

A fogyasztási adók bekezeléséből a megváltási összeg **távolról sem folyt be**, — s hogy ez a városi házipénztárra mégis kárral nem járt, -- csakis annak köszönhető, hogy a város az adóköteles felek szeszraktárát nemsoká a megváltás után igen jutányos áron átvette és fenntartotta. A szesz, sör és czukor adók megváltása — mint már emlitettük — megszünvén, tegnapelőtt, szombaton csak a boritaladóra és a husfogyasztási adóra vonatkozólag történt meg az egyezkedési tárgyalás.

A boritaladó nezve 73514 frt 42 krt a husfogyasztási adóra nézve 58891 frt 86 krt, mint szabályszerü megállapitott kipuhatolási összeget a város küldöttei Simonffy Imre polgármester, Ábrahám László t. főügyész és Hajdu Gyula adóügyi tanácsnok.

Az egyezségi tárgyalás eredményét a kiküldöttek ma délután teljes tanácsülés elé terjesztették, amely azt Simonffy Imre polgármester elnöklése mellett elfogadta. Ma délelőtt tiz órára rendkivüli városi közgyülés volt e tárgyban összehiva és e két adónem megváltása tárgyában határoztak.

Lanyha érdeklődés mutatkozott a közgyülés iránt. Tiz óra után nyitotta meg gróf Dégenfeld József főispán a közgyülést, jelezve annak tárgyát.

Majd *Hajdu* Gyula előadó tanácsnok olvasta fel a tanácsi előterjesztést a borital és husfogyasztási adóra vonatkozólag. A tanácsi előterjesztést elfogadás végett a közgyülés elé terjeszti.

Juhász Ignácz a szerződést óhajtaná látni.

Simonffy Imre polgármester magyarázattal szolgál s felvilágositja Juhász Ignáczot, hogy a szerződést a pénzügyigazgatóság jóváhagyás végett a pénzügyminiszterhez felterjesztette.

Hajdu Gyula tanácsnok csak azt jegyzi meg, hogy a mostani szerződés ép olyan, mint a régi.

Juhász Ignácz nem ösmeri a szerződés pontjait s igy azt inditványozza, hogy ezt a tárgyat a napirendről levegyék s utasittassék a tanács a szerződés pontjainak bemutatására.

Simonfi Imre polgármester kijelenti, hogy a szerződések az egész országban egyenlők. Kéri a tanácsi javaslat elfogadását.

Torday Gábor megerősiti a polgármester ama kijelentését, hogy a szerződések az egész országban egyenlők, hozzájárul a tanácsi javaslathoz.

Szavazás alá került a dolog. A napirendről való levétel mellett *egy ember*, az inditványozó Juhász Ignácz szavazott.

A közgyülés ezután elfogadta a tanácsi javaslatot s a közgyülés ezzel véget ért.

Szinészeti kiállitás.

A *Csokonai* kör által tervezett szinészeti kiállitás mindenfelé nagy érdeklődést kelt s már most következtetni lehet arra, hogy a fölvetett eszme termékeny talajra esett. Komlóssy Arthur rendező bizottsági elnök felhivására már eddig is sokan elhatározták, hogy a birtokukban lévő emléktárgyakat átengedik a kiállitásra való bemutatásra. Besennyei *Széll* Farkas kir. táblai tanácselnök gazdag gyüjteményéből több becses, érdekes szinészeti relikviát küld a kiállitásra, szinlapokat, képeket, különösen pedig a debreczeni szinészetre vonatkozó nyomtatványokat, régi tudósitásokat. Ez utóbbiak közül az ő szivessége folytán alkalmunk kettőt már most bemutatni; — mindakettő van a debreczeni szinészet bölcső korából való s annak idején a Bécsben szerkesztett *Magyar Hirmondó* 1799. évfolyamában látott napvilágot. Itt következnek.

Nagyváradról jun. 20 dikánn. „A Nemzeti Játszó Társaság egészszen feleleveniti városunkat, 16 Tagokból áll, kik hetenként szokták változtatni a Magyar és Német darabokat. A költségjek hónaponként reá megy *500* frtra. Ezen summáknak pótlására *Debretzen* Városa is hathatós eszköz, ahol egészsz heteken által játszik ottan ottan a Társaság: de *tsupánn magyarul*. Tsak *egy hónap alatt* 2225 forint s 40 xrra ment ezen két Városoknak szives segedelmek. Itt mind a fő Nemesség, mind a Német Polgárság különös ajándéki által is igyekszik fenntartani ezen hasznos mulatságot. Nevezetessen Néh. Gr. *Sauer* 100 for és az egyesitő *Görög hitü Püspök* Ő Exc—ja 50 forintot igértek esztendőnként. A télen Bálok is fognak adódni, melly tzélra a Társaság már fel is fogadott egy nagy szálót.

Debreczenből Jul. 15 dikénn „A Magyar Teátroni Társaság a közelebb mult *Tavasz elejétől* fogva *ismét* ezen Városbann lévén minden héten bizonyos napokonn sok szép és válogatott *Vig*, *Szomoru* és *Énekes Játékokkal* gyönyörködteti nem tsak az ide való közönséget, hanem az itt gyakrann, különösen pedig Országos Vásárokonn megfordulni szokott külföldi számos Uri s közrendü személyeket és olly nagy megelégedéssel forgatják magokat, hogy a legnagyobb ditséretre, ajánlásra és pártfogásra tették magokat érdemesekké. Óhajtjuk, hogy ezen mind a Magyar nyelv, mind az erkölts és jóizlés pallérozására tzélozó Instatum az egéssz Nemes Nemzet előtt kedvességet és hathatósabb pártfogást találjon és állandóságot nyerhessen."

A szinészeti kiállitásra már eddig két érdekes tárgy érkezett Komlóssy Arthur főjegyzőhöz. Az egyiket Than Gyula, a D. U. fel. szerkesztője küldötte be. Ez bronztokba zárt ezüst érem, mely a debreczeni állandó szinház felépülésének emlékére készült 1867-ben.

Az érem Mária Terézia-tallér nagyságu s egyik oldalán állandó szinházunk dombornyomatu képe „Oktob. 7-ik 1865" aláirás látható; körirata a következő: „A debreczeni állandó szinház megnyitásának emlékeül."

Tulsó oldalán „Irodalom és müvészet teszi nagygyá e hazát" körirat, közepén Csokonaink a *Muzsáknak szózatja* kezdetü versmondatával, — A tokocska fedelén a magyar czimer és korona alatt e felirás olvasható: 1865. Emlék a hon *hüveinek*.

A másik tárgy a debreczeni szintársulat fénykorában — 1870-ben — készült képcsoportozat, melyen Blaha Lujza, Törökné Szakál Róza, Tannerné, Hetényi Laura, Foltényi, Mándoky, Zöldi, Dalnoky és Beresényi-párok, Vizváry, Együd, Gerecs, Dalfi, Philipovics és Szomolnoki Erzsi láthatók.

E képeket, beküldője özv. *Komlóssy* Imréné urhölgy egyuttal a Csokonai körnek is ajándékozta.

Figyelemmel kisérjük a tovább beérkező emléktárgyakat is, mert már többen tettek szóbeli igéretet, hogy régi irásaik és emlékeik közül igen érdekes dolgokat fognak Komlóssy Arthur városi főjegyző s rendező bizottsági elnökhöz beküldeni.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára irni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartatnak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattár a feleknek felvilágositásokat ád hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A debreczeni kir. járásbiróság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

—

Egyházkerületi értekezlet.

— Az első ülések. —

Egy nap még s körünkbe érkeznek a tiszántuli ev. ref. egyházkerület vezető világi és egyházi férfiai, hogy megbeszéljék azokat a fontos teendőket, amelyek egyháztársadalmi téren mind nagyobb és nagyobb számmal és vehemensebb erővel lépnek fel.

A haladó kor, a természettudományi világnézlet terjedése mind nagyobb rést ütött a mult századok protestáns társadalmának patriarchális szellemén s ha el nem idegenitette is, de mindenesetre közönbösebbé, fásultabbá tette különösen a világi egyháztagok lelkét az egyház érdekei iránt.

Ez a tudat sarkalta azokat a keveseket, akik a kivételek csoportját alkották, arra az elhatározásra, hogy az egyháztagokat a hivatalos kormányzati szervezeten kivül, társadalmi téren is tömöritsék. S fáradozásukat siker koronázta: az 1895. év szeptemberében összeült Nagyváradon a *tiszántuli ev. ref. egyházkerület egyházi értekezlete*, a kerület egyházi és világi féefiainak lelkes közreműködésével.

Ennek a szervnek az egyházkerületi közgyüléssel szemben lehet ellentétes iránya s épen ez a tudat vezérelte a tavalyi szatmári értekezletet midőn szervezői és első elnökei elhunytával az egyházkerület két vezérét *Kiss* Áron püspököt és gróf *Degenfeld* József főgondnokot ült tette az elnöki székbe, ugy gondolkozván, hogy mivel az értekezlet hivatása az előkészites, a közgyülésé a kivitel, a vezérszerepek mindkét testületnél egy kézben kell lennie.

Az uj korszaknak első életnyilvánulása a holnaputáni értekezlet lesz, mely valamint tavaly, ugy most is nagy fontosságu tárgyakat tüzött ki napirendjére.

De talán mondanunk sem kell, hogy az értekezlet főfontossága nem a hivatalos tanácskozásokban s azok eredményében: a hozandó határozatokban van, hiszen határozatokat az egyházkerületek és egyházmegyék is hoznak, hanem az összejövetelben, a vándorgyülésekben van. — Ezeken az értekezleteken megjelenik az egy millió lelket számláló tiszántuli egyház kerület minden nevezetesebb férfia s megismerkedik azzal a várossal, annak népével, szokásaival, amely falai közt vendégül látja az értekezletet s elviszi benyomásait, otthagyja spontán megjegyzéseit, amelyek, hogy kölcsönös előnnyel járnak, ki tagadhatná?

Évenkint való vándorutjukban amidőn városunkba érkeznek a tiszántuli reform. egyház vezérférfiai, azt hisszük, hogy Debreczen közönségének nincs szüksége biztatásra, hogy szivesen fogadja őket, hogy belássa az elismerést, melyet ez a gyülekezés iránta kifejez; elég ha a juliusban lezajlott országos tanárgyülésre mutatunk rá s kérjük a közönséget, ismételje meg azt a lelkesedést, azt a szeretetet, amelylyel a tanárokat fogadta, Debreczen ujra feljebb emelkedik azon a piedesztálon, melyen már is dicsőséges magasságban áll.

*

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület egyházi értekezletére eddig 92-en jelentkeztek a kerület minden részéből s a tagok legnagyobb része már ma este és holnap délelőtt megérkezik, mert az előkészitő ülések már holnap délelőtt megkezdődnek.

Nevezetesen:

Holnap kedden, szept. 6-án reggel 9 órakor az értekezlet *irodalmi szakosztálya* tart ülést *Gulyas* Lajos kisujszállási ev. ref. lelkész elnöklete alatt, melyen a szerdai értekezlet elé terjesztendő nagyfontosságu javaslatokat beszélik meg.

Délután 4 órakor az értekezlet *nagy választmánya* tart ülést, este 8 órakor pedig *ismerkedési estély* lesz.

Különösen felhivjuk a közönség figyelmét a szerdán reggel 9 órakor a *nagytemplomban* tartandó *istentiszteletre*, amelyen *Erdős* József debreczeni thl. tanár fog predikálni s kérjük a hithü lakosság tömeges megjelenését.

—

— **Személyi hirek.** *Degenfeld* József gróf főispán hazaérkezett. — *Göttmann* Bódog százados, debreczeni szárnyparancsnok, négy heti szabadságáról állomáshelyére bevonult és a szárnyparancsnokság vezetését átvette. — *Pongrácz* Jenő, kir. főügyész jelenleg hivatalvizsgálatot tart a kerületéhez tartozó kir. ügyészségeknél. A mult héten Nagyváradon járt, s onnan Aradra utazott.

— **Tanárgyülés Debreczenben.** A tiszántuli ev. református *középiskolai tanáregyesület* központi bizottsága legközelebbi ülésében a kisujszállási intéző körök kérelmére elhalasztott közgyülésnek hol és mikor leendő megtarthatása felett tanácskozván, abban állapodott meg, hogy az egyesületi közgyülést a f. évi *karácsonyi szünidő* alkalmasnak mutatkozó napjaira, *Debreczenbe* hivja össze, hacsak addig valamely intézet megfelelő formában meg nem hivja elnöksége utján az egyesületet, hogy kebelében tartsa közgyülését. Nagy örömmel vette a bizottság, hogy a távoli Dunántul hires pápai kollegiumából nyolcz tanár, névszerint: Tóth Dániel, Németh István, dr. Horváth József, Kiss József, Kis Ernő, dr. Antal Géza, Faragó János és dr. Kőrös Endre lépett be az egyesületbe.

— **József Ágost és Ferencz Szalvator főherczeg Máramarosban.** A Máramarosi Lapok irja: József Ágost főherczeg, mint biztos forrásból irhatjuk, Ferencz Szalvatos főherczeggel Mária Valéria főherczegnő fenséges férjével e hó 9 én érkezik Máramarosba. — A mint az erdőigazgatóhoz intézett értesités jelzi: a főherczegek a szarvasbőgést várják, de ha ez késik, akkor egyelőre apróbb hajtásokat tartatnak vaddisznóra. — A főherczegek Kabola-Polyánán szállásolnak s a vadászatoknál Láncz y Antal kabola polyánai kir. erdész fog segédkezni, mig az ellátás felügyelete Steinhauz József kir. erdőmester kezében marad, ki iránt József Agost főherczeg a mult tapasztalatai után teljes bizalommal viseltetik. — A máramarosi kies hegyek iránt érzett szeretete birta rá a fiatal főherczeget, hogy fiatal rokonát is rávegye a máramarosi vadászatokra. József Agost főherczeg annyira megvolt elégedve eddig Máramarosban, hogy a régi rendet, régi megbizható embereit ohajtja ujra maga körül látni.

— **Vámbéri Ármin a debreczeni dalárdához.** Abban a vendégszerető, szives fogadtatásban, amelyben a török főváros lakossága s a török kormány a hatalmas Padisáhval együtt részesitette a debreczeni dalegyletet, jelentékeny része volt világhirü tudósunknak, *Vámbéry* Arminnak, aki tudvalevőleg igen magas összeköttetésekkel dicsekszik Konstantinápolyban. A debreczeni dalegylet választmánya nemrég levélben köszönte meg *Vámbérynak* a jóakaratát, mire a nagynevü tudós az alábbi levelet intézte *Mark* Endre dalegyleti elnökhöz:

Mélyen tisztelt Elnök Ur!

Mult hó végéről kelt becses sorait, melyet a debreczeni dalegylet választmánya nevében hozzám intézni sziveskedett, köszönettel vettem.

Mindég kedves kötelességemnek tartottam honfitársaim ügyét, ott, hol csekély befolyásom engedi, támogatni és ez esetben müködésem annál nagyobb örömömre válik, minthogy értésemre esett, hogy a debreczeniek, valamint ő felsége, a Szultán, ugy a török előkelő világ előtt a magyar névnek becsületére váltak és — a mint az első titkár irja — a magyar testvérnemzetről a legjobb benyomást hagyták hátra.

Fogadja honfiui tiszteletem őszinte kifejezését.

Vámbéry Ármin.

— **Eljegyzés.** *Békés* Lajos helybeli divatáru kereskedő eljegyezte *Mandel* Margit kisasszonyt, özv. *Mandel* Jakabné kedves s müvelt leányát.

— **Az ál Rudolf trónörökös.** Nem uj dolog, hogy a magyar nép kegyeletében felejthetetlen emlékü Rudolf trónörökös nevével visszaélnek élelmes szédelgők s itt is, ott is felütik a fejüket, egyrészt, hogy a nép hiszékenységét tápláljá[k], másrészt, hogy az alakoskodásból hasznot huzzanak. A legujabb áltrónörökös históriáját Zolnai Miklós beszélte el a II. kerületi rendőrségnél. Ez az ember azért került a rendőrség elé, mert vasárnap reggel ittas fővel össze-vissza hajtott a főtéren s mert a lovak elragadták, bekisérték. A rendőrségnél azt adta elő, hogy korán reggel megismerkedett egy szőke fiatalemberrel, akinek orrán és száján vágás látszott. Azt mondta, hogy ő Rudolf trónörökös, de ezt nem szabad senkinek sem tudni, mert bujdosója lett e kerek nagy világnak, mivel egy szegény magyar leányzót szeret. Zolnai azt állitja, hogy ezt elhitte, mivel a szőke fiatalember komolyan beszélt és könnyezett is. Meg

akarta vigasztalni s elhivta egy kvatertára. Borozás után beküldte a Bikába, ő pedig eltávozott. Zolnai nem tudta várni az ál trónörököst s miután a Kis-Bikában is ivott, ittasan felül a kocsira s ugy történt vele az a kaland, hogy rosszul kezelte a gyeplőt, mire a lovak elragadták a kocsiját. A rendőrség azonnal kutatott a rejtélyes szőke fiatalember után. Megtudták, hogy a Révész-féle divatkereskedésben járt egy hasonló külsejü ember s azon ürügy alatt, hogy czipőt vásárol, lopni akart, de mig rendőr után néztek — elszökött.

— **A csendőrség köréből.** A budapesti kerületi parancsnokság székhelyén legujabban egy altiszt képző tanfolyam állittatott össze, mely müködését e hó 1-én megkezdette. Ez altiszti tanfolyamba a *debreczeni* szárnytól a következőket vezényelték: Tapasztó János, Khon Benjámin, Sziklai Árpád, Fülöp Balázs Stasser Adolf, Hódossy Antal, Vajda Gyula, Vass József, Bresznai Miklós és Kaszonyi Gyula.

— **A Törőben.** Itt van most a főhadi szállása a diákságnak, mikor mindegyik párt nagy korteskedéssel dolgozik, hogy a maga jelöltjét a közel eső választásnál diadalra juttassa. Az a különböző szalagot viselő diáksereg egészen felélénkiti a város nyárvégi csendjét s az a nagyobb csoportokban összeverődő párthivek hangos beszélgetései mutatják, hogy a diákság forr és lelkesedik. — Megtelnek esténként a diák vendéglők izgatott hangulatu pártemberekkel, a kiket egy-egy szakállas, bajuszos főkortes vezet s a fehér asztal mellett felbuzdit és állhatatossá tesz a jelölt mellett. Legtöbben járnak azonban a Törőbe, még pedig leginkább a piros szalagosok, kik ugy látszik, még most is többségben vannak s jelöltjüket, Boross Lajos 3 é. joghallgatót, a kiváló vigszavalót a könyvtárnok választásnál győzelemre segitik. — Esténkint csengő pohár mellett megered a beszéd a szónoklatok árja s a csak most jött „gólyák“ végtelen örömmel zugják közbe a dörgedelmes éljent s egész meg vannak hatva a már vénülő jogászok lelkes barátságától. Ilyenkor valóban ünnepi hangulatban van a diák, az édes otthon után sem vágyik annyira vissza, csupa napsupgárosnak s rózsásnak látja a jövőt... mert hát ha volna is búja, felhangzik a a nóta, egy-egy évig kortesdal s a lelkes diáksereg mohón szakasztja a jelen virágait . . . Boldog diákok, boldog választók, boldog piros szalagosak! — de ne hagyjuk el azt sem, boldog Törő bácsi! — kinek év mint év után ilyenkor szeptemberben mindig megérkeznek a maga lelkes hivei és hü diákjai . . .

— **Érdekes mü városunkról és vármegyénkről.** *Vende* Aladár irótársunk, a „Magyarország Vármegyéi és Városai“ czimü nagyszabásu országos monografia segédszerkesztője, e munka központi szerkesztő bizottságának megbizásából városunkba érkezett, hogy Debreczen város és Hajdu vármegye monografiájához az előkészitő munkálatokat megtegye, a helyi monografia-bizottságot szervezze és városunkat és vármegyénket tanulmányozás, a helyszini adatok összegyüjtése és az illusztrácziók számára szükséges felvételek eszközlése czéljából bejárja. *Vende* Aladár irótársunk mindenekelőtt a város és a vármegye vezető köreinél tisztelgett és érintkezett ez irányban gr. *Degenfeld* József főispánnal, *Simonffy* Imre kir. tan. polgármesterrel, *Rásó* Gyula kir. tan. alispánnal, *Komlóssy* Arthur városi és *Weszprémy* Zoltán megyei főjegyzőkkel. E valóban nagyszabásu és ugy tartalom, mint illusztráczió tekintetében rendkivül gazdag müből eddig három vaskos kötet jelent meg, u. m.: I. Kassa és Abauj-Torna vármegye, II. Fiume és a magyar-horvát tengerpart és III. Vasvármegye, mig jelenleg Nyitra- és Szabolcsvármegyék vannak munkában. Ez utóbbi után, mely már a jövő év elején jelenik meg, jönne Debreczen és Hajduvármegye, ami annál örvendetesebb, mert igy monografiánk e diszes mü első kötetei közt fog szerepelni. Irótársunk itt tartózkodásának ideje hetekre, esetleg hónapokra van tervezve. Az Arany Bika szállóban vett lakást és innen fogja tanulmányozási kirándulásait megtenni.

— **A debreczeni kerékpár egylet közgyülése.** A D. K. E. népes gyülést tartott tegnap Laszgallner Kálmán elnöklete alatt, melynek tárgya a legközelebb tartandó verseny megbeszélése volt. Összejött akadályok miatt országos versenyt — mint szerették volna — nem lehet rendezni s igy ismét csak házi verseny lesz. Napjául f. hó 18-át tüzte ki s meghivták rá nyiregyházi, aradi Meteor, aradi k. k., diósgyőri, debreczeni p. k. e! n.-váradi, kolozsvái és szetenczi kerékpár egyleteket. A verseny két részből fog állani; d. e. 10 órakor 30 kmteres országuti versenyt rendeznek; d. u. pedig a Margit fürdői gyakorló téren folytatják a versenyt, mely 7 igen érdekes pontból áll s abba a hölgyek aersenye is fel van véve. A verseny után bankett utánna pedig tánczvigalom. A versenybizottság tagjai a következők *Dobieczky* Sándor, *Jekelfalusy* tábornok, *Vecsey* Zoltán, *Csanak* János, *Leszkay* Ferencz, *Szikszay* Gyula és a résztvevő egyletek elnökei. Időmérők *Aczél* Géza és *Rédl* Szigfrid. Inditó: *Kálmánczhey* Zoltán. Versenyintéző *Laszgallner* Kálmán egyesületi elnök.

— **Elgázolt ló.** Vasárnap éjjel 1 óra 25 perczkor Szoboszló közelében a tehervonat elgázolt egy arra kóborló lovat. Az ottani rendőrség most nyomozza az agyongázolt ló gazdáját.

— **Megvert öreg ember.** *Herczeg* Mihály hatvan év körüli öreg pásztor ember csendesen őrizgette a Patay-féle majorsági földön a gondjaira bizott juhokat. Tegnap reggel is ott ült az öreg juhász az árok szélén, egyedül, tenyerébe támasztva ősz fejét. Mellette vezetett el az utja Kovács József 21 éves kőmivessegédnek, aki az éjjeli mulatóhelyekről dülöngőzve, részegen ballagott hazafelé a Csapó-kertbe. A ficzkó verekedő kedvében lehetett s belékötött Herczeg Mihályba, aki pedig szemtanuk állitása szerint hozzá se szólt Kovácshoz. Ez pedig a legaljasabb módon véresre verte az ártatlan, tehetetlen öreg embert, akinek a *balszemét is ugy megütötte*, hogy a szegény Herczeg Mihály, aki eddig se látott a jobb szemével, most már aligha nem egészen megvakul. A gazficzkó csak akkor hagyta félbe a verést, mikor a közeli Móricz telep felől embereket látott feléje közeledni. Mire gyáván elfutott. Az Árpád-térről csakhamar megjelent Diószegi rendőrőrsparancsnok s két mezőrendőr segitségével a Csapó-kert mögött elcsipte a czudar tett elkövetőjét, aki azt hazudta, hogy az öreg juhász őtet kampós botjával megütötte s ő csak a kölcsönt adta vissza néki. Kovácsot lezárták, a sulyosan sebesült Herczeg Mihályt pedig kórházba szállitották.

— **Agg izraeliták menháza Debreczenben.** A Chevra-Kadisa debreczeni szentegylet tegnap tartott közgyülésén valóban kegyeletes czélnak hozott áldozatot. Kimondotta ugyanis a közgyülés, hogy kőfallal bekeritteti a temetőt. Utasitotta továbbá a közgyülés az egylet választmányát, tegyen javaslatot a közgyülésnek egy felállitandó aggok menházáról.

— **A mámoros borbély esete.** Hajdu-Hadházon, — mint levelezőnk jelenti, — Accipe Sándor borbély hevesen meglakolt egy fréfájáért, melyet hajnalban követett el mámoros fővel. Tegnap éjjel két czimborájával vigan járta a koreSmákat. Hajnal tájban a Csóka koreSmába akart bemenni, de mert azt kiáltották ki, hogy takarodjanak haza, a vidám borbély kivülről elreteszelte az ajtót és azután elfutott. Később hazament, de az udvaron egy rendőrt pillantott meg. A borbély azt hitte, őt keresik, hogy megbüntessék. — Annyira megijedt, hogy felszaladt a padlásra és fölakasztotta magát és meghalt. Az a rendőr pedig azért kereste, mert *borotválkozni* akart és ugyancsak megdöbbent, mikor megértette, hogy puszta megjelenése egy emberélet elvesztését okozta.

— **A lövészet eredménye.** A vasárnapi dijlövészet eredménye a következő volt. Dijat nyertek: Legjobb mélylövéssel *Weszter* István 4 koronát. Legtöbb körlövéssel *Molnár* Ferencz 2 koronát.

— **Az eltünt férj.** Emlitettük, hogy a biharmegyei Okányból eltünt *Gonda* Lajos asztalos, egy népes család fentartója, mert a váltótartozásait nem tudta törleszteni, eltünt. A család kétségbeesett, mert azt hitték öngyilkos lett. Az előljáróság pedig kerestette mindenfelé, még a Köröst is átkutatták. Mint levelezőnk irja, Gonda nem tünt el, hanem pipáját és két csomó dohányt zsebre vágván, a zsindelyes ház padlásán bujt el. Öt és fél napig keczmergett odafönt étlen-szomjan. Végighallgatta azt a sok sirást, jajgatást és panaszt, a mely bánatos felesége és leányai ajkairól hangzott el. Hallotta, hogy keresstetik a környéken, hogy a folyót is átkutatták, majd azt is hallania kellett, hogy családja el akarja hagyni a házat, a melyre a hitelezők rátették a kezüket. És nem mozdult öt és fél napig. És a hatodik nap délén csak előmászik, tetőtől-talpig pókhálósan, porosan, az éhségtől elaszva, a kemény fekhelytől eltörődve, egyszerre beállit a siró-rivó családhoz és igy köszönt rájuk:

— Hozzatok egy pakli dohányt, mert nem birom tovább...

Eleség és viz nélkül el lehetett, az éhség és szomjuság gyötrelmét nem érezte de a dohányzási szenvedélyt már nem tudta leküzdeni.

Gonda asztalost, különben ezermesternek nevezik a környéken. Mindenhez ért, csak azt nem tudja kifundálni, hogy az adóságait mikép fizesse le.

— **Egy képzett fiatal jogász** nevelői állást keres, vagy délutáni foglalkozást. Kaligrafikusan ir. — Értekezhetni a szerkesztőségben.

— **Jótékonyczélu mükedvelő előadás.** Igen szépen sikerült tánczvigalommal egybekötött jótekonyczélu mükedvelő előadást rendezett tegnap a debreczeni dohánygyár munkásaiból alakult mükedvelő társaság. *Csepreghy* Ferencz ilyen czélra igen alkalmas „Sárga csikó“ czimü népszin müvét adták elő. A „Margit“ fürdő diszterme már fél nyolcz órakor teljesen megtelt. Az előadás mindvégig kifogástalanul folyt le, meglátszott minden egyes szereplőn, hogy szerepüket lelkiismeretesen tanulmányozták, azonkivül minden egyes müködő szerencsésen a szerep szelleméhez megfelelően volt kiválasztva. A főbb szereplők közül különösen ki kell emelnünk *Bak* Jánost, (Laczi) ki gyönyörü hangjával és talentumos játékával meltán kiérdemelte a tapsot és elsmerést. Hozzáillő pártnere volt *Szedlák* Juliska (Esztike) ki kedves megjelenésével és ügyes mozdulatával kel-

tett osztatlan tetszést, Értelmes játékukkal szintén jól megfeleltek feladatuknak *Tóth* András (Bakaj András), *Toma* István (Csorba Márton) Szilassy Mihály és Bihari Gábor humoros szerepeikkel sok derült perczet szereztek, nem különben a czigányokat személyesitők, kik komikus megjelenésükkel is hatottak már, éppen ugy, mint *Kis* Bálint (Boltos Iczig) ki nagy természetességgel játszott. Általábau igen szépen sikerült az egész előadás, hát még utánna a reggelig tartó tánczmulatság. Az előadás tiszta jövedelme a dohánygyári munkások betegsegélyző pénztára javára fordittatott s a mükedvelők meglehetnek elégedve, mert ugy az előadás, mint a mulatság erkölcsileg s anyagilag egyaránt sikerült.

Fővárosi divatlevél.

— A Divat Ujság-ból. —

A divat alapos változásáról csak akkor van az embernek tiszta fogalma, ha az uj formákat egy tavalyi ruhával hasonlitja össze. A legfeltünőbb mindenesetre a szoknya formájának óriási és alapos változása. Őszre készülő ruhát a szerpentinfodor nélkül szinte el se lehet már képzelni. Lehet a szövet bármily nehéz, csak annál szebb redőzetbe hull az uj minták szerint.

Vannak azért sokan, a kik sajnálni fogják az uj szép szövetet a feldarabolástól. Ezek a kigyózó, hátul felfelé huzódó toldott vagy vágott fodrott csak zsinór vagy himzett diszszel fogják a szoknyán jelezni. Csakhogy ügyes varrónő legyen, akinek ez tökéletesen fog sikerülni.

A mi a derékformákat illeti, szabad választása van kinek-kinek a feszesen testhez simuló angol derekak és a szeszélyesen váltakozó bluzderekak között. Az előbbiek feszességét toldott lebbenyfélékkel és a meglepőbb formáju hajtókák sokféleségével igyekeznek enyhiteni. A bluzforma, az kapva kap minden után, a mi egy kissé felujitsa és tetszetősebbé tegye. A legsimább ingbluz formától a pikkelyesen kivarrt vértformáig mindent elfogad, felhasznál és a maga módja szerint alkalmazza, csakhogy ismét ruhákhoz viselt, bluzok egyszerüek, hanem aztán a moáré moáré velours (tükrös bársony), még pedig ragyogó piros vagy a régi arany szinében, de halovány, gyenge szinek épp oly szépek és divatosak mindenféle diszesebb alkalmatosságra.

A téliszövetek, ugy vesszük észre, hogy lehetőleg sötétek szinre és puhák, omlósak minőségre nézve. A régóta divatos koczkás mintázatu angol kelmék csak oly divatosak most is, mint voltak. A hosszu haju himalája szintén. Ezekkel erősen versenyez a matlasszé, keresztbe futó hullámos vonalmintájával. Az erős rovátkos ripszféleknek egy vékony fekete bársonycsíkkal beszőtt mintáját is igen szépnek láttam. Ezek mellett csorbitatlan értékben maradnak meg a finom posztók, a covertcoats, a loden és sevió, mig a nyár és ősz közötti hüvös napokra szinte nélkülözhetetlennek látszik egy fekete serge vagy jó kasmirszoknya.

A sok mindenféle zsinórdisz mellett legujabban a fekete moárészalagot kezdik fölkapni, a melyet körülbelül ¾ cm. szélességben, az egyik oldalán már beránczoltan lehet kapni. Ebből varrnak aztán mindenféle vonalat, egyenest és kacskaringósat, levelet, virágot a ruhákra. A szalagot a ránczolt szélénél fogva kelmére varrni; épp azzal, hogy csak az egyik oldala ránczolt mindenféle formára illik.

A csipőtől térdig csaknem testhez álló szoknya divatja mintegy magával hozza a szinte térdig érő kabátok divatját, amelyek széles himzett hajtókáikkal és zsebpántjaikkal erősen emlékeztetnek a XIV. Lajos franczia király idejében divatozott férfi kabátokra. A széles, csipkés, fodros nyakkendők még formája szintén tetemesen meghosszabodott. Nem ritka rajta a szerpentinfodor, a mi ugyan nem igen tetszetős. Az, hogy csaknem minden ilyen köpenyen próbálgatják a belül testhez álló részt, a kart és a derekat a meghüléstől óvó ujjat és a széles övfélét, arra enged következtetni, hogy a téli köpenyeket is meglehetősen ebben a formában fogjuk kapni, a minek a kényelmet mindenek fölött kedvelők nem kevéssé fognak örülni. A mi éghajlatunk ugyan néha egy-két hétig, máskor meg egy-két hónapig is nagyon megkivánja a jó bundás kabátot, de az asszonyok inkább egy kicsit fáznak, csak a szép ruhájok ne gyürődjék a bunda alatt.

Csillaghullás.

A csillagászathoz nem igen értek.

Daczára annak, hogy néha reggelig figyelem a csillagok járását, eddigelé csak a következő csillagászati ismereteket sajátitottam el.

1. Hét csillagból áll a Gönczöl-szekere.

2. Páros csillag az ég alján, egyik fényes, másik halvány.

3. Én is oda való-való vagyok, ahol az a három csillag ragyog.

Ezen hiányos csillagászati ismereteim daczára „nekem jutott a kiváló szerencse“ (ezt az idézetbe rakott kifejezést ünnepélyes alkalmakkor tanultam, a mikor is minden ünnepi szónoknak jut valamelyes kiváló szerencse), tehát ezuttal nekem jutott a kiváló szerencse, hogy az egyik szeptemberi éjszakai csillaghullásról referáljak szeretett lapunknak.

És nem volt könnyü dolog ezt a csillagpotyogást végignézni.

Interwiewoltam már kinai mandarint, a nélkül, hogy a mandarin magyarul, én meg mandarinul tudtam volna; amig élt szegény boldogult Bismark, nem egy jó tanácsot adtam neki, hogy ezt tegye, vagy azt ne tegye; irtam már háboruról békében és békéről háboruban, de a csillagokról nem irtam semmit soha.

No de ha már rám volt bizva a csillagok lepotyogásának megirása, hát megcsináljuk becsülettel — gondolám magamban — és neki kezdtem a munkához.

Kölcsön kértem egy Népszerü Csillagvizsgálót (ez kérem egy könyv. Nehogy valaki embernek gondolja) és egy szinházi látcsövet. Egy csillagvizsgáló tornyot is kölcsön akartam kérni, de az itt nincs senkinek, hát nem is kaptam.

Igy fölfegyverkezve nekiindultam, hogy valamelyes pontot kinézzek magamnak, honnan bátorsággal potyoghat tőlem a csillag.

Ahogy itt megyek, mendegélek, találkoztam Pistával. Tengelyt akasztottunk.

— Jó estét.

— 'stét.

— Hová lesz a menetel? — kérdi ő.

— Hová? — kérdjük mi.

— Az erdőre — mondja ő.

— Mi lesz ott?

— Ha egyéb nem lesz is, bor bizonyosan lesz.

— Lehet-e onnan a szép csillagokat látni?

— Onnan lehet csak igazán. Onnan az ég is éjfélután mindig bőgőnek látszik.

Leszereltünk egy asztal körül. Miután a ritka égi tünemény iránt mindenkiben széles körben fel volt keltve az érdeklődés, gyakran nézegettük az eget és kiki ugy tartotta a fejét, mint az a bizonyos Kekele Tanennbaum, a kihez igy szólt az ő jó barátja az Efrajim Brückengelender:

— Hallod e te Kekele? Te valnál edj nadon becsöletes ember, ha nem hardaznál az orrodat olejan magasan. Edszer le fagsz ütni edj csillagt az orroddal.

— Édes barátom, — szól a figyelmeztetett — én nem böszkeségből hardak igy az orromt hanem másért. Illik tudni ogyanis, hogy a melléngyem edj nodrágtul a hátolsó részből készülte.

Szóval mi is mindnyájan ugy tartottuk az orrunkat, mintha a mellényünk a Kekele Tannenbaum nadrágjából készült volna. Pedig csak a csillaghullást vártuk.

Miután azonban az eget is megunja az ember nézni, szeretett elnökünk egy határozati javaslatot nyujtott be, amelyben a csillagászat ölelkezik a borivással:

— Ajánlom ugyanis, — szólott elnökünk, — hogy csak akkor engedtessék meg a jelenlevőknek az égre nézni, amikor valaki fenékig üriti a poharát. Aki pohár nélkül néz az égre, az két litert fizet büntetést és szódát.

Zugó helyeslés hangzott mindenfelől és rákezdünk a poharas csillagvizsgáláshoz.

Az első pohárnál olyan szépen ragyogtak a csillagok, hogy öröm volt nézni. Minden pohárnál, azaz minden feltekintésnél ragyogóbb lett az égbolt. Egyszer csak (több liter után) csodálatos égi tünemény vette kezdetét. Az öreg Jupiter ráült a Gönczöl-szekerére, közécsapott a csillaglovagoknak és kergette a holdat, a mely a Nagymedve csillagon futott előre, mert az öreg Jupiter le akarta vágni az Aratószüz sarlójával.

Delet harangoztak ma, amikor az ágyamban felébredtem. Talán el is felejtettem volna az égi riportot, ha mikor felemeltem a párnákról a fejemet, ugy bele nem nyilallott volna nyakamba, hogy daczára a fényes nappalnak, csillagokat láttam.

Meggémberedett a nyakam.

Vegyes.

Julius házasságok. A magyar királyi központi statisztikai hivatal „Havi Közleményei“-nek legujabb füzetéből látjuk, hogy julius hónapban sokkal kevesebb házasságot kötöttek, mint juniusban. Mig ugyanis juniusban 8594 házasság jött létre, juliusban csak 5114 pár lépett házasságra (magában Budapesten 534. Ez a szám a mult év julius havában kötött házasságok összes számaihoz képest közel kétszázra menő csökkenést jelent. Az egyes országrészek közül aránylag a legtöbb házasságot a Duna-Tisza közén kötötték, a legkevesebbet a Dunán tul. Aránylag a legtöbb házasság Szepesmegyében jött létre, a legkevesebb Fogarasban. Törvényhatósági városaink között a házasságkötések számaránya tekintetében Budapest állott első helyen, az utolsón H.-Vásárhely. Vegyes házasság volt 861; ebből keresztény-zsidó házasság 28 volt. És pedig 15 esetben zsidó vőlegény vett el keresztény leányt, 13 esetben zsidó menyasszony lépett keresztény vőlegénynyel házasságra. A születendő gyermekek vallása iránt 163 esetben jött létre megegyezés, az összes vegyes házasságok 19 százalékban, még pedig az esetek többségében (56 százalékában) az anya vallásának javára. A legtöbb megegyezés (szám szerint 115) a római katholikus vallásnak kedvez, az ágostai fél javára 19, a reformátuséra 16, a görög katholikuséra 6, a görög-keletiére 3, az unitáriuséra 1 megegyezés történt. A 28 keresztény zsidó házasság közül 12 esetben jött létre megegyezés, mép pedig 9 esetben a keresztény, 3 esetben a zsidó fél javára.

*

A czár, mint családapa. II. Miklós czár, aki békejavaslattal a világot bámulatba ejtette, igazán emberileg és gondolkodik. Olga nagy

herczegnő születése után iróasztalát neje hálószobájába vitette és a legfontosanb állami ügyeket is ott intézte el, hogy ne legyen kénytelen a czárné ágyától elmozdulni. Épugy, mint III. Sándor, a mostani czári pár is lehetőleg egyszerüen el és szükebb családi körben a fényt és pompát kerüli. A czár, amióta a darmstadti herczegnő a téli palotába beköltözött, sokat foglalkozott a német nyelv elsajátításával, melyet most már egészen folyékonyan beszél. A czár két gyermekének német és angol nevelőnöi vannak, a franczia nyelvet pedig az udvarnál teljesen elhanyagolják azért, mert a czárné ezen a nyelven még most nagyon rosszul beszél. Ellentétben a családi élet egyszerüségével az udvari ünnepélyeken igen nagy pompát fejtenek ki. Udvari ebédeken az asztalt a legdrágább virágok és gyümölcsök ékesitik. Azt est folyamán a czár és a czárné, a legmagasabb hivatalnokok és a szükebb kör kiséretében, körül szokták járni az összes termeket, melyekben a vendégek ilyenkor sorfalat képeznek. Bálok és nagyobb ünnepélyek alkalmával két-három termet télikertté alakitanak át. Az ügyesen elhelyezett pálmák, czitrom-, narancs- és fügefák és virágágyak az elektromos lámpák fényénél pompás látványt képeznek és ebben a tündérvilágban a székek százai állnak, hogy a tánczolók magukat azokon kipihenhessék. A fényt, amelyet a téli palotában ilyen alkalmakkor kifejtenek, alig lehet leirni. Keleti pompában tündöklik minden, és a szem kifárad ama kincsek szemléletében, melyekhez hasonlókkal egy európai uralkodó sem dicsekedhetik.

*

Az őszinte papagály. Mulatságos történetet mesél Viktória királynőről egy angol lap: A királynő házi lelkészének pompás tollazatu papagálya van, mely mulatságos csacsogásaival az egész udvar és a szolgaszemélyzet kedvencze. A lelkész annyira szereti a tarka tollu madarat, hogy akármelyik palotába követi is a királynőt, a papagályt mindig magával viszi. Osborne-kastélyban a lelkész szobája ama terrasz közelében van, amelybe a királynő étterme nyilik. Az étteremben ülve, a királynő egy napon meghallotta a papagály fecsegését, de bár a madár szája egy pillanatra sem állt el, nem értette. Minthogy azonban a papagály többi hallgatói kaczagtak, a királynő azt következtette, hogy a papagály nagyon mulatságos dolgokat beszél és mert kiváncsivá lett, a lelkészhez fordult e szavakkal:

— Ugyan, tisztelendő ur, mit fecseg ez a papagály, hogy az urak azon olyan jól mulatnak? A lelkész sápadt lett, mint a fal és dadogva válaszolt:

— Nagy butaságokat beszél.

E pillanatban a papagály egészen érthetően szólt:

— Viktoria! Viktoria! Menj innen, csunya, vén asszony!

Erre a királynő is felkaczagott és igy szólt a halálra rémült káplánnoz:

— Hála istennek, csakhogy akadt végre egy hang a birodalmamban, mely őszintén beszél.

CSARNOK.

A sors.

(Regény.) 42.

— Irta: **Francisco de Renzis.** —

Forditotta: **Váradi Ödön.**

(Folytatás.)

XVI.

Fortunato fájdalma leirhatatlan volt!

Ki csak egyetlen egyszer is szeretett életében szive egész erejével szenvedélyesen, egyedül az képes szegény Venturelli fájdalmait elképzelni.

Az egész éjszakát azzal töltötte, hogy egy halom levélben megtalálja a szálakat, melyek őt egy zavaros labyrintból kivezessék. A neveknek hasonlósága, az ugyanazon idő s hely feltünt neki, de először mindezt csupán a sors játékának tekintette.

Most egyszerre eszébe jutott e gondolat s rögtön rá mintegy lidércznyomás nehezült homlokára. Elüzte a gondolatot, de e gondolat állhatatosan visszatért uj, különös, csaknem ördögi alakban. Kétségbeesetten küzdött meggyőződése ellen, a bizonyitékok ellen, melyek egyre sulyosabbak voltak, de az igazság lesujtotta, kézzel fogható tanuságok legyőzték őt.

De ujra bátorságot vett magának a levelek elolvasására, azon reményben, hogy majd legalább egy szót talál, mely még enged kételyt lelkének.

A bizonyitékot, melyet remegve keresett, meglelte az utolsó levelekben.

Nem kételkedhetett tovább! Camilla, az ő Camillája, volt a szerelem szülötte.

Félelmes leleplezés volt ez, a sors nak gyászos játéka. Az egyetlen lény, kit ő szeretett, kiért szive dobogott, az angyal, ki őt boldogitandó volt, örökre elveszett reá nézve . . .

S kinek büne miatt? Az övé miatt? Nem érzé, hogy öntudata tiszta s a sors igazságtalan volt. Remegett hangjában s fájdalmában átkozta a vak esetet.

Fortunato a férfiura gondolt, ki e rettentő drámában a harmadik szerepet játszotta, Signor Fornerire, az emberek legnemesebbikére. Egy kijátszásnak mit sem sejtő áldozata volt ő s kincsét éppen hóhéra fiának szánta.

Oh! Kit vádoljon hát? A két szerencsétlen szerelmes hibás lépését? Ama megtévedt nőt, ki talán hosszas bánkódással, minden napi szenvedéssel lakolt bünéért.

Vagy atyját átkozza Fortunato? Nem ő volt-e a bün okozója, az igazi vétkes, ki a szegény elhunyt szivében a szerelem félelmes tüzét meggyujtá?

Minden világos lett most előtte. Az idő a legnagyobb pontossággal esett össze. Január 5-én halt meg a szegény Forneri Luczia s két hónap mulva Venturelli Eugenio pisztolylövéssel vetett véget életének. Nem volt-e azon utolsó levélben egy leányról szó, kit Luczia szült? Ez a leány tehát Camilla volt?

Szánalmas részvéte azt mondá a szegény Fortunatonak, hogy atyja nemesen lakolt bünéért, a mennyiben öngyilkns lett; önként áldozta fel magát s ha a meggyalázott család bosszut óhajt állani, nem ő reá kerülne-e a sor? Nem volt e jogos, hogy a fiu lakoljon atyja bünéért?

Minő rettenetes logika!

Miután a szerenssétlen fiatal ember hasztalan kisérlé meg, hogy másokat tegyen fájdalmáért felelőssé, érzé az átkot, melyet azokra igyekezett tolni, saját fejére visszazudulni.

Ő volt az elkövetett bün természetes áldozata s neki kellett érte lakolni; előre arra volt szánva, hogy az isteni igazságszolgáltatás az ő bünhödésével sujtsa a bünt. Már mint gyermek fájdalomra látszott teremtve; titokteljes módon kellett befejeznie a tragédiát, ő volt kiszemelve arra, hogy a haragra lobbant istenséget kiengesztelje.

Tehát elkerülhetlen végzet volt az, mi rajta e pillanatban betelt: a nagy bün nagy fájdalmat kiván!

Venturelli lehajtá fejét és sirt. Keserü könyek voltak ezok, de egyszersmind jámbor könyek egy bánatosan komor „isten hozzád“, melyet az eltünő, reménylett boldogság után kiállott. Az áldozat megadással hajtá le fejét . . .

A mint Fortunato mély álmából, melybe elmerült, felébredt, már alkonyodott; a természet legyőzte a fájdalmat s egy jótékony szender rövid időre elfelejteté vele az elébb átélt kinteljes órákat.

Azután felébredt. Már pittymallott. Kinézett az utczára, az égboltozat szürke s felleges volt.

Majd iróasztalára nézett s a homályban ujra meglátta a szétszórt iratokat s tárgyakat, melyeket éjjel oly kiváncsian fürkészett.

Szive fájdalmasan összeszorult. Elgondolta mily hirtelen semmisité meg egy halálos csapás álmodott boldogságát, ujra aggódott, fájdalmat érzett s gondolatában áttekinté Golgothájának minden kinjait. S a mint fáradtan, szomoruan a tetőre ért, azt hivé — Judás fiához hasonlóan — hogy önfeláldozása a vétket, melyet mások követtek el, kiengesztelheti.

Lemondott Camilláról! . . .

Nemes, nagylelkü gondolat volt. Odaadta remélt szerencse — s boldogságteljes jövőjét, hogy ujra a szegény, ismeretlen tüzértiszt legyen; lemondott menyasszonya mosolyáról s futott a herczegi palotából, a melyet vajha soha se lépett volna át!

Camilláról lemondani! Egy távoli városba költözni s az álmodott boldogságott elfeledni! . . . . Mi többet kivánhatnának tőte az emberek? Örömestebb áldozta volna fel mindjárt még az életét is.

Igy viselkedett az ifju bátor lélekkel nehéz végzetében. Ugy látszott előtte, hogy lelke ujra megleli nyugalmát s fájdalma is enyhül, ha egyszer sziládul elhatározta, hogy a leányról lemond.

(Folyt. köv.)

Kiadó és laptulajdonos:
Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**
Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.**

Menyasszonyruha-selyem 65 krtól

14 frt 65 krig méterenként — saját gyáraimból —

valamint **fekete, fehér és szines Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig** méterenként — sima, csikos, koczkázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szin és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállitva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben
(cs. és kir. udvari szállító.)

NYILT-TÉR.

Kőbányai sörfőzde a helybeli piaczon eladási helyet óhajt létesiteni. Azok, kik e czikknek saját számlára való eladásával foglalkozni hajlandók és megfelelő tőke felett rendelkeznek, szivesked jenek ajánlataikat „**Szolid**“ jelige alatt e lap kiadóhivatalába beküldeni.

Előnyben részesülnek azok, kik borral vagy szeszszel kereskednek, valamint a regalebérlők. 830—2—2

Menetrend.

I. Debreczeni országos vásár alkalmával:
(az ugynevezett fővásár vasárnapi és hétfői napján)

a) Debreczen—püspökladányi vonal.

1776 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	Vegyes von 1723 I. II. III. o.
146	ind. Püspök-Ladány érk.	128
203	Kaba	108
228	Szoboszló	1244
234	Vérvölgy 104. sz. őrház	×1231
241	Ebes	1224
250	Ondód 107. sz. őrház	×1214
303	érk. Debreczen ind.	1200

b) Debreczen—szerencsi vonal.

4667 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	4670 sz. vonat I. II. III. o.
719	ind. Hadház érk.	358
×737	Alsó-Józsakert 117. számu őrház	×340
755	érk. Debreczen ind	320

II. Nyiregyházai országos vásár napján.

4668 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	4669 sz. vonat I. II. III. o.
554	ind. Debreczen érk.	607
×614	Alsó-Józsakert 117. számu őrház	×550
634	Hadház	533
648	Téglás	519
708	Ujfehértó	456
×721	Császárszállás m. r. h.	×426
781	érk. Nyiregyháza ind.	414

III. Szatmári országos vásár napján:

1779 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	1774 sz. vonat I. II. III. o.
656	ind. Királyháza érk.	702
720	Fekete-Ardó	642
×733	Nevetlenfalu 98. sz. őrház	×628
741	Halmi	622
809	Mikola	540
823	érk. Szatmár ind.	513

IV. Munkacsi országos vásár napján:

470 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások
556	ind. Csap
608	Eszeny 225. sz. őrház
626	Bátyu
643	Barkaszó 278. sz. őrház
656	Sztrabicsó-Gorond
717	érk. Munkács

V. Derecskei országos vásár napján:

Vegyes vonat 4515 4517 I. II. III. o.		Állomások	Vegyes vonat 4516 4518 I. II. III. o.	
850	420	ind. Derecske érk.	704	254
910	440	érk. Sáránd ind.	645	234

Megjegyzések.

1. Az állomások neveitől **balra fekvő idők felülről lefelé, a jobra fekvő idők pedig alulról felfelé** olvasandók.
2. A vonatok közlekedési ideje a közép-európai idő szerint van kitüntetve.
3. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perczig terjedő **éjjeli idő** a perczek aláhuzásával van megjelölve.
4. × = Feltételes megállás.

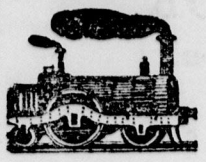

Vasuti menetrend.

Érvényes 1898. május hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen—Budapest (M. all. v.-tól.)

Debreczenből indul		Vonat	Érkezik	
P.-Ladány*	12.—	déli	Vegyesvonat	1.28 délután
P.-Ladány	3.37	délután	Tv. sz. sz.	5.11 délután
P.-Ladány	8.15	este	Személyvonat	9.45 este
Budapest	9.01	reggel	Gyorsvonat	1.54 délután
Budapest	12.36	délután	Személyvonat	8.10 este
Budapest	10.27	este	Személyvonat	5.35 reggel

Debreczen—M.-Sziget

Szatmár	5.22	reggel	Személyvonat	1.— délután
M.-Sziget	3.—	reggel	Személyvonat	9.45 délelőtt
M.-Sziget	3.56	délután	Személyvonat	10.49 este
M.-Sziget	6.59	délután	Gyorsvonat	11.40 este
M.-Sziget	6.55	este	Tv. sz. sz.	7.— reggel

Debreczen—Szerencs

Szerencs	8.25	reggel	Személyvonat	11.26 délelőtt
Szerencs	4.02	délután	Személyvonat	7.06 délután
Szerencs	7.05	este	Személyvonat	9.55 este

Debreczen—Füzes Abony

Füzes-Abony	4.42	reggel	Vegyesvonat	10.24 délelőtt
Füzes-Abony**	4.16	délután	Vegyesvonat	8.00 délután

Debreczen—Nagy-Léta—Vértes

N.-Léta—Vértes	8.35	reggel	Vegyesvonat	10.46 délelőtt
N.-Léta—Vértes	4.21	délután	Vegyesvonat	6.24 délután

Debreczen—Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök

B.-Szt-Mihály	5.28	reggel	Vegyesvonat	8.58 reggel
B.-Szt-Mihály	4.06	délután	Vegyesvonat	7.02 délután

* Minden kedden
** Csak Tisza-Füredig.

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik		Vonat	Indul onnan	
P.-Ladány	7.40	reggel	Tv. sz. sz.	6.12 reggel
P.-Ladány	5.14	reggel	Személyvonat	4.06 reggel
Budapest*			Gyorsvonat	9.15 este
Budapest	8.36	délután	Személyvonat	9.15 délelőtt
Budapest	6.50	délután	Gyorsvonat	2.11 délután
Budapest	2.40	éjjel	Személyvonat	7.05 este

M.-Sziget—Debreczen

M.-Sziget**	7.51	reggel	Személyvonat	4.— reggel
M.-Sziget	12.16	délután	Személyvonat	6.— reggel
M.-Sziget	6.54	délután	Személyvonat	1.31 délután
M.-Sziget	8.54	este	Gyorsvonat	4.11 délután
M.-Sziget	10.12	este	Személyvonat	3.46 délután

Szerencs—Debreczen

Szerencs	8.09	reggel	Személyvonat	5.02 reggel
Szerencs	12.21	délután	Személyvonat	9.07 délelőtt
Szerencs	7.57	este	Személyvonat	5.20 délután

Nagy-Léta—Vértes—Debreczen

N.-Léta—Vértes	7.18	reggel	Vegyesvonat	5.18 reggel
N.-Léta—Vértes	3.13	délután	Vegyesvonat	1.00 délután

Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök—Debreczen

B.-Szt-Mihály	8.17	reggel	Vegyesvonat	5.25 reggel
B.-Szt-Mihály	6.41	este	Vegyesvonat	3.27 délután

Füzes-Abony—Debreczen

Tisza-Füred	8.—	reggel	Vegyesvonat	4.18 reggel
Füzes-Abony	5.36	délután	Vegyesvonat	11.39 délelőtt
F.-Abony***	7.50	este	Vegyesvonat	5.25 délután

* Csak P.-Ladányig.
** Csak Szatmárról.
*** Csak Ohat-Kócsig.

1,000.000

korona nyerhető

a magy. kir. szab. osztálysorsjegyek

VI-ik huzásán,

mely f. hó 14-től október 13-ig, tehát **egy egész hónapig tart** és ezen idő alatt **30.000 nyeremény** lesz kisorsolva. — Az osztálysorsjáték eme legelőnyösebb huzására sorsjegyek még mindig kaphatók:

Szent-Királyi Tivadar

dohány-nagytőzsdéjében. 829—10—5

! Uj találmány !

Ártalmatlan vegy-crém.

Szép akar lenni?

ha igen, ugy használja csupán a **FÁY-féle aroz-crémet**. Egyedüli ártalmatlan csoda hatásu vegy-crém a szépség ápolására, u. m.: szeplő, májfoltok, vörös pattanások, mitesszer s mindennemü bőrtisztátalanság ellen.

Nem zsiros, gyorsan felszivódó kellemes illatu arcz-crém, mely **nappal** is jól használható.

Egy nagy tégely ára 1 frt.

Készíti: 824

Grosz Nagy Ferencz

gyógyszerész H.-Szoboszlón.

Debreczeni főraktár:

Dr. Rothschnek V. Emil

gyógyszertára Kossuth-utcza.

Fáy Crémo-szappan 50 kr.

Higanyt nem tartalmaz.

! Uj találmány !

Csokonai

nyomda-és kiadó-részvénytársaság

könyvkötészetében

Debreczen, Piacz-utcza, a városházzal szemben; bemenet a hal-utcza felől is,

mindennemü bekötési munkák a legszebben, legtartósabban és a mi fő: a legolcsóbban készittetnek.

Iskolai könyvek darabja 15 krtól feljebb.

Mindennemü **diszmunkák,** térképek és más fali táblák, felragasztása stb. a leggondosabban eszközöltetik.

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1898.